

שאלה צ – מדוע הגולים מארץ ישראל לבבל לקחו איתם את כינורותיהם?

ספר תהילים פרק קלז:

- (א) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון:
(ב) על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו:
(ג) כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון:
(ד) איך נשיר את שיר ידוד על אדמת נכר:
(ה) אם אשכח ירושלם תשכח ימיני:

יש לשאול כיצד אירע שהגולים הולכי רגל [כי ודאי השבאים לא סיפקו להם עגלות וכלי תחבורה] מארץ ישראל עד לבבל, הליכה רגלית יותר ממאות קילומטר, לקחו איתם גם כינורות? הרי בקושי היה להם לקחת קצת מזון וקצת בגדים וכלי בית. והיאך עלה בדעתם לקחת על גבם גם כינורות?

אלא בטוחים היו שעוד מעט קט יחזרו לארץ ישראל, ושוב ישירו שיר ה' על אדמת הקודש.

דוגמא לדבר. אחרי נס קריעת ים סוף, מסופר במקרא (שמות טו, כ):
"ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התוף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלות":

מעיר שם רש"י בשם חז"ל:
"בתופים ובמחלות - מובטחות היו צדקניות שבדור שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים, והוציאו תופים ממצרים":

כך אבות אבותינו בצאתם לגולה, ידעו בבטחון גמור שהקב"ה ישיב את שביתנו, עוד נחזור ציונה והביאו איתם הכינורות. ואם היו מתיאשים מלשוב, בבואם שם וכעבור כמה ימים, היו צריכים לשבור את הכינורות! אבל לא כן. תלו אותם באילנות, למען יהיו מול עיניהם תמיד ויזכרו שיש לנו עוד עתיד גדול.

מדוע המקרא מציין "על נהרות בבל"? כלום לא בכו בשום מקום אחר? ולמה נהרות? אלא מדובר בנהר פרת, שהוא הגבול צפוני של ארץ ישראל (בראשית טו, יח). הגעגועים שלהם לחזור ארצה, גם בבואם לתוככי בבל, הביא אותם ללכת חזרה עד לנהר פרת, כמו שהאסיר בבית הסוהר נגש אל הגדר-תיל וברזל המפריד בינו לבין הדרור והחופש, והוא אוחז בידיו בברזלים ומצמיד אפו אל הברזלים, כמתאמץ לצאת משם. ולכן קראו לנהר הגדול הזה "נהרות בבל"

כי בעל כורחם ישבו בצד המזרחי שלו, על אדמת בבל. למרות שנהר זה תוחם את ארץ ישראל.

עוד נשוב הביתה!